

Orta Karadeniz Kıyılarında Mavi Yengecin (*Callinectes sapidus* Rathbun 1896) İlk Kaydı

First Record of Blue Crab *Callinectes sapidus* (Rathbun 1896) from the Middle Black Sea Coast

Türk Denizcilik ve Deniz Bilimleri Dergisi

Cilt: 3 Sayı: 2 (2017) 121-124

Mehmet AYDIN¹

¹*Ordu Üniversitesi, Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi, 52400, Fatsa/ORDU*

ABSTRACT

Two individuals of blue crab *Callinectes sapidus* (one male and one female) were captured by trammel nets on 27 November 2017 and 1 December 2017 between 2 m to 10 m depths from the middle Black Sea coast. The carapace width and weight were

measured as 19.4 cm and 449.19 g for the male, and 19.6 cm and 269.39 g for the female specimens. This is the first record for the *C. sapidus* from the middle Black Sea region.

Keywords: Blue crab, *Callinectes sapidus*, Black Sea.

Article Info

Received: 1 December 2017

Revised: 3 December 2017

Accepted: 8 December 2017

* (corresponding author)

E-mail: maydin69@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, iki adet (biri dişi ve diğeri erkek) *Callinectes sapidus* türü yengeç Orta Karadeniz Bölgesi'nde 27 Kasım 2017 ve 1 Aralık 2017 tarihlerinde fanyalı uzatma ağlarında, 2 - 10 m derinliklerde örneklenmiştir. Örneklenen erkek ve dişi bireylerin karapaks eni 19.4 ve 19.6 cm olarak, ağırlıkları ise sırasıyla 449.19 g ve 269.39 g olarak ölçülmüştür. Bu bildirim *C. sapidus* türü için Orta Karadeniz'de ilk kayıttır.

Anahtar sözcükler: Mavi yengeç, *Callinectes sapidus*, Karadeniz.

1. GİRİŞ

Doğal dağılım alanı Atlantik sahilleri olan mavi yengeç (*Callinectes sapidus* Rathbun, 1896), Akdeniz ve Ege Bölgeleri'nde yoğun popülasyonlara sahiptir (Holthuis ve Gottlieb, 1955; Williams, 1974; Castriota ve ark., 2012). Karadeniz'deki varlığı ise 1968 yılından itibaren bilinmektedir (Bulgurkov, 1968). Karadeniz çanağında bugüne kadar 14 farklı bölgede varlığı rapor edilmiştir (Bulgurkov, 1968; Shaverdashvili ve Ninua, 1975; Zaitsev, 1998; Monin, 1984; Bashtanny ve ark., 2002; Diripasko ve ark., 2009; Khvorov, 2010; Pashkov ve ark., 2012). Karadeniz'in Türkiye sahillerinden ise Batı Karadeniz'de Yağlıoğlu ve ark. (2014) ve Doğu Karadeniz'de Ak ve ark. (2015) tarafından bu türün varlığı bildirilmiş ise de (Şekil 1), Orta Karadeniz'de bu türün varlığı ilk olarak bu çalışmada rapor edilmiştir.

Çalışmada, biri dişi ve diğeri erkek olmak üzere 2 adet ergin birey, 27 Kasım 2017 ve 1 Aralık 2017 tarihlerinde Orta Karadeniz Bölgesi'nin Ordu-Fatsa ilçesinde örneklenmiştir (Şekil 1).

Yakalanan bireyler, demersal balık örnekleme amacıyla, dere ağzına yakın bir alana kurulan 48 mm göz açıklığına

sahip fanyalı uzatma ağlarında, 2-10 m derinliklerde örneklenmiştir.

Örneklenen bireyler laboratuvara götürülerek boy ve ağırlık ölçümleri yapılmıştır. Bir kıskacı eksik olarak örneklenen dişi bireyin karapaks eni 19.6 cm, karapaks boyu 7.83 cm ve toplam ağırlığı 269.39 g olarak ölçülmüştür. Erkek bireyin karapaks eni 19.4 cm, karapaks boyu 8.40 cm ve toplam ağırlığı 449.19 g olarak belirlenmiştir (Şekil 2). Erkek bireyin karapaks eni 2 mm daha kısa olmasına rağmen toplam ağırlığı dişi bireyden 179.8 g daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Türün balast suları ile yayılabileceği bilinmektedir (Nehring, 2011). Bu türün Karadeniz'e yayılımının balast suları yoluyla mı, yoksa boğazlar sistemini geçerek doğal yolla mı gerçekleştiği bilinmemektedir. Ayrıca Karadeniz'de yumurtalı birey veya küçük bireyler de rapor edilmemiştir. Karadeniz'de yumurtlamanın gerçekleşip gerçekleşmediği ile ilgili bir bilgi de mevcut değildir. Dolayısıyla türün izlenmesi ve ekosistemdeki yeri, yerli türlere etkisi de araştırılması gerekmektedir.

Şekil 1. *Callinectes sapidus* türünün Karadeniz'deki varlığı. 1) Bulgurkov (1968) 2) Shaverdashvili ve Ninua (1975) 3 ve 5) Zaitsev (1998) 4) Monin (1984) 6) Bashtanny ve ark. (2002) 7, 8 ve 10) Diripasko ve ark. (2009) 9) Khvorov (2010) 11) Pashkov ve ark. (2012) 12 ve 13) Yağlıoğlu ve ark. (2014) 14) Ak ve ark. (2015) 15) Bu çalışma.

Şekil 2. Örneklenen *Callinectes sapidus* dişi (A) ve erkek (B) bireyler.

2. KAYNAKLAR

- Holthuis, L. B., Gottlieb, E., (1955). The Occurrence of the American Blue Crab, *Callinectes sapidus* Rathbun, in Israel Waters. *Bull. Res. Council. Israel* 5B: 154-156.
- Williams, A. B., (1974). The Swimming Crabs of the Genus *Callinectes* (Decapoda: Portunidae). *Fish B-Noaa*. 72 (3): 685–798.
- Castriota, L., Andaloro, F., Costantini, R., De Ascentiis, A., (2012). First Record of the Atlantic Crab *Callinectes sapidus* Rathbun, 1896 (Crustacea: Brachyura: Portunidae) in Abruzzi Waters, Central Adriatic Sea. *Acta Adriat.* 53: 467-471.
- Bulgurkov, K. I., (1968). *Callinectes sapidus* Rathbun in The Black Sea. *Izvest. Niors*. 9: 97-99.
- Shaverdashvili, R. S., Ninua, N. Sh., (1975). New Find of Crab *Callinectes sapidus* Rathbun, 1896 in The Black Sea. *Nauch. Dokl. Vyssh. Shkol.* 9: 19-20.
- Zaitsev, Y., (1998). *Samoe sinee v mire (Most Blue in the World)*, s. 144, Izd. OON, New York.
- Monin, V. L., (1984). New Find of The Blue Crab *Callinectes sapidus* (Decapoda, Brachyura) in The Black Sea. *Zoologicheskii Zhurnal* 63: 1100-1101.
- Bashtanny, R., Webster, L., Raaymakers, S., (2002). First Black Sea Conference on Ballast Water Control and Management, Odessa, Ukraine, October 10–12, 2001, no. 3, s. 112, London: IMO.
- Diripasko, O. A., Izergin, L. V., Koshkald, A. I., (2009). First Finds of The Blue Crab *Callinectes sapidus* (Portunidae, Decapoda) in The Sea of Azov. *Vestnik Zoologii*. 43(6): 529-532.
- Khvorov, S. A., (2010). Decapods (*Decapoda*), in *Vselentsy v bioraznoobrazii i produktivnosti Azovskogo i Chernogo morei (Invaders in Biodiversity and Productivity of the Sea of Azov and Black Sea)*, (G. G. Matishov, A. R. Boltachev eds.), s.69-76, Rostov-na-Donu.
- Pashkov, A. N., Reshetnikov, S. I., Bondarev, K. B., (2012). The Capture of The Blue Crab (*Callinectes sapidus*, decapoda, crustacea) in The Russian Sector of The Black Sea. *Russ. J. Biol. Invasions* 3(1): 22-28.
- Yağlıoğlu, D., Turan, C., Öğreden, T., (2014). First Record of Blue crab *Callinectes sapidus* (Rathbun, 1896) (Crustacea, Brachyura, Portunidae) from the Turkish Black Sea Coast. *J. Black Sea/Mediterranean Environment* 20: 13-17.
- Ak, O., Haşimoğlu, A., Bayram, K., (2015). Southeastward Expansion of The Blue Crab *Callinectes sapidus* (Rathbun, 1896) in The Black Sea. *Cah. Biol. Mar.* 56: 397-399.
- Nehring, S., (2011). Invasion History and Success of The American Blue Crab *Callinectes sapidus* in European and Adjacent Waters. In: “In the Wrong Place - Alien Marine Crustaceans: Distribution, Biology and Impacts”, (B.S. Galil, P.F. Clark, J.T. Carlton eds.), *Invading Nature*, Springer Series in Invasion Ecology 6, s. 607–624, Springer.